

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			1	10

БЕКІТЕМІН

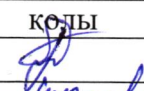
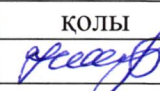
«Қазақ спорт және туризм академиясы» КеАК Президенті,
профессор
К.Ж. Закирьянов

20__ ж.

Ереже

инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы

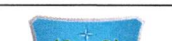
Өзірленді		Келісілді		Бекітілді
Д.Р. Пя		Д.К. Нурмуханбетова		ҚазСТА ҒК шешімімен Хаттама № <u>1</u> <u>28.08</u> 20 <u>25</u> ж.
Ш.К.Мырзаева				
күні	қолы	күні	қолы	Қолданысқа енгізілді
20.08.25		21.08.25		Бұйрық № <u>174/17.09.</u> 20 <u>25</u> жыл
20.08.25				

Алматы – 2025 ж.

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			2	10

Мазмұны

1	Жалпы ережелер	3
2	Нормативті сілтемелер	3
3	Терминдер мен анықтамалар	4
4	Белгілер мен қысқартулар	5
5	Инклюзивті білім беруді психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастыру	5
6	Кадрлық қамтамасыз ету	6
7	ЕБҚБ және ДМШ студенттерді оқыту үшін жағдай жасау	6
8	Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	7
9	Білім беру бағдарламаларына және оларды іске асыруға қойылатын талаптар	8
10	Танысу парағы	9

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			3	10

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы "Инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы" ереже (бұдан әрі – ереже немесе ЕҚазСТА) ҚР Конституциясына, "Білім туралы" ҚР Заңына, 2005 жылғы 13 сәуірдегі N 39 "Қазақстан Республикасындағы мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы" ҚР Заңына сәйкес әзірленді. "Білім туралы" ҚР Заңына сәйкес ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарға олардың өзін-өзі жетілдіруі, білім берудің барлық деңгейлерінде өмір бойы оқуын жалғастыру, білім беру жүйесі ұсынған шектерде білім алу нысанын таңдау құқығын беруді қоса алғанда, олардың қабілеттерін еркін дамыту үшін олардың жеке даму ерекшеліктерін ескере отырып, жағдайлар жасалуы тиіс.

1.2 Осы Ереже ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕБҚ) және ҚазСТА-да мүгедектігі бар білім алушылар үшін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыруға қойылатын жалпы талаптарды белгілейді және инклюзивті оқытуды қамтамасыз ету бойынша жағдайлар жасауға бағытталған ішкі нормативтік құжат болып табылады. Инклюзивті ҚазСТА ұйымдастыру кезінде:

1) ЕБҚ бар студенттердің, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), курстастарының, оқытушыларының және ЖОО-ның басқа да қызметкерлерінің ЕБҚ бар адамдарды оқытуға, тәрбиелеуге және дамытуға жеке және сараланған көзқарас мәселелерінде консультациялық көмек алу қажеттіліктерін кешенді зерделеу.

2) білім алушылардың барлық санаттарының білім беру мүдделері мен қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында білім алушылардың жеке даму ерекшеліктеріне және әлеуетті мүмкіндіктеріне сәйкес білім беру бағдарламаларын бейімдеу.

3) оңтайлы жеке білім беру траекторияларын әзірлеу.

4) сапалы білім алуға әркімнің тең қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін ақпараттық технологияларды пайдалану және қашықтықтан білім беруді дамыту;

5) ЕБҚ және мүгедектері бар студенттермен жұмыс істейтін ҚазСТА оқытушыларын тиісті даярлауды, кәсіптік қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды ұйымдастыру және жүргізу.

6) ҚазСТА-да арнайы білім беру жағдайларын, ақылға қонымды құрылғыларды және кедергісіз ортаны, физикалық қолжетімділікті, техникалық және материалдық жарақтандыруды, бағдарламалық-әдістемелік қамтамасыз етуді және ЕБҚ бар студенттердің бірыңғай білім беру және кәсіптік ортаға қол жеткізуін қамтамасыз ететін оқу процесін ұйымдастыруды қамтитын арнайы жағдайлар жасау. ҚазСТА ДМШ немесе ерекше қажеттіліктері бар адамдарды оқытуды қамтамасыз ете алатын білім беру бағдарламаларының тізбесін дербес айқындайды.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

2.1. Осы ұсынымдар мынадай нормативтік құжаттардың талаптарын ескере отырып әзірленді:

ҚР Заңы № 319,
27.08. 2007ж.

Білім туралы

ҚР Үкіметінің қаулысы
30.12.2024ж. № 1143

Қазақстан Республикасында 2025 – 2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасын бекіту туралы

Ғылым және жоғары білім
саласындағы салалық
кеңесте 2025 жылғы 22
шілдеде бекітілген

"Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беру моделін енгізу және практикалық қолдану" туралы әдістемелік ұсынымдар

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			4	10

АС ҚазСТА 1/01-23

СН ҚазСТА 1/01-23

РӘС ҚазСТА 2/24-23

РӘС ҚазСТА 2/07-23

Е ҚазСТА 3/11-23

Е ҚазСТА 3/53-23

Қазақ спорт және туризм академиясының академиялық саясаты
ҚазСТА-дағы сапаны Ішкі қамтамасыз ету жөніндегі басшылық
Басшылық тарапынан талдау
Білім алушылар үшін тәрбиелік, спорттық-бұқаралық жұмыс
және әлеуметтік жағдайлар
Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларға
жәрдемдесу туралы ереже
Академияның консультациялық-психологиялық қызметі туралы
ереже

3. ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР

Осы Ережеде төмендегідей терминдер мен анықтамалар қолданылады:

Инклюзивті білім беру	Ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылар үшін білімге тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс
Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар	Тиісті деңгейдегі білім алу және қосымша білім алу үшін арнайы жағдайларда тұрақты немесе уақытша қажеттіліктерді сезінетін адамдар
Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау	білім алу үшін қажетті арнайы жағдайларды анықтау
Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі білім алушылар	Физикалық және психологиялық дамуында кемшіліктері бар адам (саңырау, есту қабілеті нашар, соқыр, көру қабілеті нашар, сөйлеу қабілеті нашар, тірек-қимыл аппараты бұзылған, оның ішінде мүгедектер)
Кедергісіз сәулет ортасы	Мүгедектер мен мүмкіндігі шектеулі адамдарға олардың психофизикалық айырмашылықтарының шығу тегіне, сипатына және ауырлығына, білім беру ұйымына іргелес аумақтың, кіреберіс жолдардың, ғимарат ішінде орын ауыстыру жолдарының қолжетімділігін қамтамасыз ететін сәулет ортасы
Білім алудың арнайы шарттары	Арнайы оқу және жеке дамыту бағдарламаларын, оқыту әдістерін, техникалық, оқу және өзге де құралдарды, тіршілік ету ортасын, психологиялық - педагогикалық сүйемелдеуді, медициналық, әлеуметтік және өзге де қызметтерді қамтитын жағдайлар, онсыз мүмкіндігі шектеулі адамдардың білім беру бағдарламаларын меңгеру мүмкін емес
Бейімделген білім беру бағдарламасы	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды олардың психофизикалық даму ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктерін ескере отырып оқытуға бейімделген және қажет болған жағдайда аталған адамдардың даму бұзылыстарын түзетуді және әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз ететін білім беру бағдарламасы
Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу	Білім беру ұйымдарында іске асырылатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет, оның барысында ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды табысты оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалады

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			5	10

4. БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

Осы Ережеде мынадай қысқартулар пайдаланылды:

КеАҚ ҚазСТА	Қазақ спорт және туризм академиясы коммерциялық емес акционерлік қоғамы
ЖООКББҰ	Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді ұйымдастыру
ПОҚ	Профессор-оқытушылар құрамы
ЕБҚ	Ерекше білім беру қажеттіліктері
ДМШ	Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі

5. ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУДІ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ

5.1. ЕБҚ немесе ДМШ бар білім алушыларды ҚазСТА-ға қабылдау медициналық қорытындыға сәйкес оқуға қарсы көрсетілмеген білім беру бағдарламаларына (кез келген білім беру деңгейінде) жүзеге асырылады.

5.2. ЕБҚ немесе ДМШ бар білім алушыларды ҚазСТА-ға қабылдауды Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі бекітетін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқуға қабылдау тәртібіне сәйкес қабылдау комиссиясы және ҚазСТА Е 3/01-23 ҚазСТА-ға ЖООКББҰ білім беру бағдарламаларына қабылдау қағидалары негізінде жүзеге асырады

5.3. Академия өз бетінше өткізетін түсу сынақтарын өткізу кезінде қашықтықтан оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларына сәйкес қашықтықтан оқыту технологияларын пайдалану мүмкіндігін қамтитын мүгедектігі бар талапкерлер мен ОР бар адамдар үшін арнайы жағдайлар жасалады.

5.4. Тәрбие, Әлеуметтік және спорттық-бұқаралық жұмыс жөніндегі бөлім қабылдау комиссиясынан алынған мәліметтер негізінде оқуға түсу кезеңдерінде ЕБҚ бар білім алушыларды есепке алуды жүзеге асырады. Оқыту кезеңіндегі мамандандырылған есепке алуды оқу басқармасы факультеттерден, кафедралардан алынған мәліметтер негізінде, ЕБҚ-мен тікелей білім алушылардың өздері (немесе олардың заңды өкілдері) жүзеге асырады.

5.5. Инклюзивті оқуға түскен білім алушыларға психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік қолдау ҚазСТА-ның консультативтік психологиялық қызметімен көрсетіледі. Консультациялық психологиялық қызметтің қызметі Академияның консультациялық-психологиялық қызметі туралы Ереженің 3/53-23 тармағының тиісті ережесі негізінде жүзеге асырылады.

5.6. Кешенді көмек көрсету үшін консультативтік психологиялық қызмет кәсіптік бағдарлау жұмысын жүзеге асыратын, жұмысқа орналасуға жәрдемдесетін оқу басқармасы мен факультеттердің мамандарын; оқу процесін сүйемелдеу бойынша консультациялық көмек көрсету, қашықтықтан білім беру платформаларында жұмыста техникалық қолдау көрсету үшін инновациялық-техникалық бөлімді; кедергісіз ортаны дамыту үшін Әкімшілік-шаруашылық бөлімді тарта алады.

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/86-25	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы	беті	барлығы
		6	10

6. КАДРЛЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

6.1. Мүмкіндігі шектеулі студенттерді оқыту мен тәрбиелеудің арнайы педагогикалық тәсілдері мен әдістерін меңгерген педагог қызметкерлерді даярлауды ҚазСТА кафедралары мен факультеттері қамтамасыз етеді, сондай-ақ осындай қызметкерлерді Академияға тартуға жәрдемдеседі.

6.2. Академияның ПОҚ ЕБҚ бар студенттердің психофизикалық даму ерекшеліктерін және олардың денсаулық жағдайын ескеруге, студенттердің көрсетілген санаты бойынша білім алу үшін қажетті арнайы жағдайларды сақтауға, қажет болған жағдайда медицина қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасауға міндетті.

6.3. Осы мақсатта ЕБҚ бар білім алушылармен жұмыс істейтін оқытушылар ЕБҚ бар білім алушылардың психофизиологиялық ерекшеліктері, оқу ақпаратын қабылдау-беру ерекшеліктері, ЕБҚ бар студенттермен жұмыс істеу үшін әртүрлі нозологияларды ескере отырып, арнайы оқыту құралдарын қолдану туралы білім алу мақсатында қосымша даярлықтан (қайта даярлаудан) өтуі керек

6.4. Педагогикалық құзыреттілікті арттыру бағдарламаларына инклюзивті білім беру процесін жүзеге асыру, мүмкіндігі шектеулі жандардың психофизиологиялық ерекшеліктері, оқу ақпаратын қабылдау-беру ерекшеліктері, әртүрлі нозологияларды ескере отырып, арнайы техникалық құралдарды қолдану курстары енгізілуі керек.

6.5. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру, аккредиттеу және мансап бөлімі ДМШ және мүгедектігі бар студенттермен жұмыс бойынша біліктілікті арттыру бойынша арнайы курстардан өткен ПОҚ-ны бақылауды, есепке алуды жүргізеді.

6.6. Қажет болған жағдайда ҚазСТА штатына ДМШ студенттердің білім беру процесін кешенді сүйемелдеу мақсатында тьютор, әлеуметтік педагог (әлеуметтік қызметкер), сурдоаудармашы, көмекші және компенсаторлық жабдыққа қызмет көрсету жөніндегі маман-техник, оқырман (загіптар үшін) және басқа да қажетті мамандар лауазымдары енгізілуі мүмкін.

7. ЕБҚБ ЖӘНЕ ДМШ СТУДЕНТТЕРДІ ОҚЫТУ ҮШІН ЖАҒДАЙ ЖАСАУ

7.1. ҚазСТА ЕБҚ студенттерінің университет ғимараттары мен үй-жайларына кедергісіз, қауіпсіз және ыңғайлы қол жетімділігін, олардың болуын және оқуын ұйымдастыруды, Академия аумағында, оның ішінде академия қызметкерлерінің және көмекші технологиялардың көмегімен өз бетінше жүріп-тұру мүмкіндігін, академия қызметкерлерінің ДМШ бар білім алушыларға өзге де қажетті көмек көрсетуін қамтамасыз ететін арнайы тиісті материалдық-техникалық жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді:

1) ғимараттарға қолжетімділік:

- Іргелес аумақта жаяу жүргіншілер жолдарының қатты және тегіс жабынының болуы;
- Барлық оқу және тұрғын үй-тұрмыстық ғимараттарға пандустардың болуы;
- Арнайы көрсеткіштердің болуы;
- Тактильді плиткалардың, жолдардың болуы;
- Мүгедектерге арналған автотұрақтың болуы;

2) барлық оқу корпустарының кіру жолдарына қолжетімділік:

- Ғимаратқа кіре берісте пандустардың болуы;
- Көтергіштердің болуы;
- Кең кіреберіс есіктердің болуы, кіреберіс есіктерде арнайы таңба және т.б.;

3) барлық оқу ғимараттарының ғимараты ішінде орын ауыстырудың қолжетімділігі:

- Мүгедектер арбасын жылжыту үшін жеткілікті ені;

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			7	10

- Баспалдақтарда тұтқалардың болуы;
- Баспалдақтардың шеткі сатыларының түсімен немесе құрылымымен ерекшелену және т.б.
- 4) оқу аудиторияларында, кітапханада, оқу залдарында қолжетімділік:
 - Арнайы жабдықталған орындардың болуы;
 - Арнайы жабдықтың болуы.
- 5) барлық корпусстарда арнайы жабдықталған санитариялық-гигиеналық бөлмелер
- 6) барлық оқу корпусстарында ЕБҚ және ДМШ бар студенттерге арналған құлақтандыру және сигнал беру жүйесі.
- 7) материалдық-техникалық қамтамасыз ету:
 - есту қабілеті бұзылған білім алушылар үшін дыбысты күшейтетін құралдардың, мультимедиялық және оқу ақпаратын қабылдау-таратудың басқа да техникалық құралдарының болуы;
 - көру қабілеті бұзылған білім алушылар үшін Брайль шрифті пайдаланатын компьютерлік құралдар, сөйлеу синтезаторы бағдарламалары және оқу ақпаратын қабылдау-таратудың басқа да техникалық құралдарының болуы;
 - тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушылар үшін арнайы бағдарламалық қамтамасыз етумен бейімделген компьютерлік техниканың болуы;
 - психофизикалық дамуының әртүрлі бұзылулары бар білім алушылар үшін бейімделген арнайы спорттық жабдықтың болуы.

8. ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

- 8.1. ЕБҚ және ДМШ бар студенттерді қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру үшін ҚазСТА да жағдайлар жасалуы керек:
- 8.2. Мүгедектігі бар студенттерге арналған порталдың, қашықтықтан оқыту сайтының веб-қолжетімділігі талаптарының сәйкестігі (нашар көретіндерге арналған нұсқа, субтитрлеу, бейне және аудио материалдардың жоғары сапасы және т.б.).
- 8.3. Мобильді нұсқа қосымшалары үшін сайттың, қашықтықтан оқыту порталының қолжетімділігі.
- 8.4. Мүгедектігі бар адамдар үшін тыңдау және оқу бойынша арнайы қосымшаларды пайдалану және т.б.
- 8.5. ПОҚ-мен бірлесіп ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерге арналған жаппай онлайн курстар ашу.
- 8.6. ЕБҚ бар студенттерді қашықтықтан оқытуды ұйымдастыруды және өткізуді АТБ бөлімі қамтамасыз етеді.
- 8.7. Электрондық оқыту мен қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып, білім беру процесін ұйымдастыру ҚазСТА-ның Академиялық саясатымен регламенттеледі.
- 8.8. ЕБҚ бар студенттер денсаулығының шектеулеріне бейімделген нысандарда баспа және электрондық білім беру ресурстарымен қамтамасыз етіледі.
- 8.9. Кафедра оқытушылары оқу материалдарын жасау кезінде қол жетімділіктің негізгі принциптеріне сәйкестігін қамтамасыз етуі керек (мазмұнның түсінігі мен болжамдылығы, суреттер үшін балама мәтінді көрсету, жеңілдетілген сөйлеу, материалдың қысқаша мазмұны және т.б.).
- 8.10. Мүгедектігі бар студенттер үшін Қашықтықтан оқытудың білім беру контентін әзірлеу кезінде (дәріс материалдары, практикалық, семинарлық тапсырмалар) ПОҚ мүгедектігі бар студенттердің нозологиялық ерекшеліктеріне бейімделген оқытылатын пәндер бойынша электрондық ресурстардың болуын қамтамасыз етуі тиіс

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ		Е ҚазСТА 3/86-25	
	КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА		Күні	
	KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Басылым 01	
	Ереже		беті	барлығы
	инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		8	10

8.11. ҚазСТА кітапханасы мүгедек студенттердің ақпаратын (мысалы, аудио оқулықтар, Брайль тіліндегі оқулықтар) қабылдау ерекшеліктерін ескере отырып, кітап қорын толықтыру үшін сұраныстарды қалыптастыруды қамтамасыз етеді, мүгедек студенттердің қажеттіліктерін ескере отырып, баспа материалдарын цифрландыруды жүзеге асырады.

9. БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНА ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

9.1. Қажет болған жағдайда ЕБҚ және ДМШ бар білім алушылар үшін:

- оңтайлы жеке білім беру траекторияларын әзірлеуге жәрдемдеседі;
- Жеке оқу жоспарлары мен жеке дайындық кестелері әзірленеді;
- арнайы техникалық құралдар мен оқыту технологиялары қолданылады.

9.2. Мүгедектігі бар студенттер мен ДМШ адамдарды оқыту қашықтықтан оқыту технологияларын қолдану арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

9.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды оқыту үшін ҚазСТА білім беру бағдарламаларын білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жеке даму ерекшеліктеріне және әлеуетті мүмкіндіктеріне сәйкес ЕБҚ бар әрбір білім алушы үшін ЕБҚ бар білім алушыны оңалтудың жеке бағдарламасының талаптарын ескере отырып бейімдейді.

9.4. Бейімделген білім беру бағдарламасын әзірлеуді ұйымдастыруға жауапкершілік, оның ішінде жеке оқу жоспары мен жеке оқу кестесі факультет деканына жүктеледі.

9.5. ЕБҚ бар студенттерге арналған сабақ кестесі жеке оқу жоспарында көзделген пәндерді өткізу қажеттілігі, сондай-ақ мұндай білім алушылардың шаршауының жоғарылауы ескеріле отырып жасалады.

9.6. Оқыту әдістері мен құралдарын, білім беру технологияларын және білім беру бағдарламасын іске асыруды оқу - әдістемелік қамтамасыз етуді таңдауды Академия білім алушылардың білім беру бағдарламасын игерудің жоспарланған нәтижелеріне қол жеткізу қажеттілігін негізге ала отырып, сондай-ақ мүгедектігі бар студенттер мен ЕБҚ бар адамдар қатарындағы білім алушылардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, дербес жүзеге асырады.

9.7. Оқыту әдістерін таңдауды кафедра оқытушылары жүзеге асырады және әрбір жеке жағдайда оқыту мақсаттарына, қолда бар білімнің, іскерліктің, дағдылардың бастапқы деңгейіне, педагогтердің кәсіби даярлық деңгейіне, әдістемелік және материалдық-техникалық қамтамасыз етуге, білім алушылардың ақпаратты қабылдау ерекшеліктеріне, олардың ЕБҚ бар студенттер үшін қолжетімділігіне қарай негізделеді.

9.8. ЕБҚ студенттері үшін оқу және өндірістік практика орындарын анықтау ерекше қажеттіліктері бар және мүмкіндіктері шектеулі адамдарды оңалтудың жеке бағдарламасында көрсетілген медициналық-әлеуметтік сараптаманың ұсынымдарын ескере отырып, ұсынылған еңбек жағдайлары мен түрлеріне қатысты жүзеге асырылады.

9.9. Кафедра білім алушыларының үлгерімін ағымдағы бақылау және аралық аттестаттау рәсімдерін жүзеге асыру үшін ЕБҚ бар студенттерге бейімделген бақылау-өлшеу жүйелерін (БӨЖ) құрады.

9.10. ЕБҚ студенттері үшін ағымдағы, аралық және қорытынды аттестаттауды өткізу нысандары жеке психофизиологиялық ерекшеліктерін (ауызша, жазбаша қағазда, жазбаша компьютерде, тестілеу нысанында және т.б.), олардың жеке мүмкіндіктері мен денсаулық жағдайын (бұдан әрі — жеке ерекшеліктері) ескере отырып белгіленеді. Қажет болған жағдайда ЕБҚ бар студентке емтиханға жауап дайындау үшін қосымша уақыт беріледі.

9.11. Оқу аяқталғаннан кейін ЕБҚ бар түлектер оқу нәтижелерін игеруі керек, басқа түлектермен бірдей құзыреттер қалыптасады және кәсіби стандарттарда белгіленген барлық

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM		Е ҚазСТА 3/86-25	
			Күні	
			Басылым 01	
	Ереже инклюзивті білім беруді ұйымдастыру туралы		беті	барлығы
			9	10

кәсіби қызмет түрлерін орындауға және барлық кәсіби міндеттерді шешуге дайын болуы керек.

9.12. Жалпы тізбеден қандай да бір құзыреттерді алып тастауға немесе ЕБҚ бар түлектерге қатысты қосымша құзыреттер енгізуге жол берілмейді.

9.13. Аралық немесе қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде ЕБҚ бар білім алушыларға олардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қажетті техникалық көмек көрсететін ассистенттің (ассистенттердің) аудиторияда болуы (жұмыс орнын алу, қозғалу, тапсырманы оқу және ресімдеу, аттестаттау/ емтихан комиссиясының мүшелерімен қарым-қатынас жасау); аттестаттаудан өту кезінде ЕБҚ бар білім алушылардың қажетті техникалық құралдарды пайдалануы қамтамасыз етіледі және олардың жеке ерекшеліктері ескеріледі;

9.14. ЕБҚ студенттерінің жеке ерекшеліктеріне байланысты ағымдағы, аралық және қорытынды аттестаттау кезінде келесі шарттар қамтамасыз етілуі мүмкін, мысалы:

- нашар көретіндер үшін: аттестаттауды тапсыруға арналған тапсырмалар мен өзге де материалдар үлкейтілген қаріппен ресімделеді, қажет болған жағдайда білім алушыларға үлкейту құрылғысы беріледі, білім алушыларда бар үлкейту құрылғыларын пайдалануға жол беріледі;

- есту қабілеті нашар, сөйлеу қабілеті нашар адамдар үшін: дыбысты күшейтетін аппаратураның болуы қамтамасыз етіледі;

- тірек-қимыл аппараты бұзылған (жоғарғы аяқ-қолдардың қозғалыс функциялары ауыр бұзылған немесе жоғарғы аяқ-қолдары жоқ) адамдар үшін жазбаша тапсырмаларды білім алушылар мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етумен компьютерде орындайды немесе ассистент нұсқау береді;

9.15. ЕБҚ бар білім алушылар аралық аттестаттаудан кемінде 2 апта бұрын және қорытынды аттестаттауды өткізу басталғанға дейін 3 ай бұрын қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде оның психофизикалық даму ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктері мен денсаулық жағдайын, ассистенттің болу қажеттілігін (қажеттіліктің жоқтығын) көрсете отырып, оған арнайы жағдайлар жасау қажеттігі туралы жазбаша өтініш береді. Өтінішке білім алушының жеке ерекшеліктерінің бар екендігін растайтын құжаттар (Академияда көрсетілген құжаттар болмаған кезде) қоса беріледі.

9.16. Академия жоғары білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді іске асыру мәселелері бойынша кеңестер ұйымдастырады және өткізеді, ашық іс-шараларға, оның ішінде конференциялар мен семинарларға, дөңгелек үстелдерге және басқа да іс-шараларға қатысады.

9.17. ҚазСТА-да тәжірибені зерделеу негізінде оқыту әдістемесін жетілдіру бойынша жұмыс жүргізілуде.

9.18. Қызметтің осы түрін іске асыру үшін жауапкершілік бірінші проректор-ОӘЖ жөніндегі проректорға жүктеледі.

[illegible]